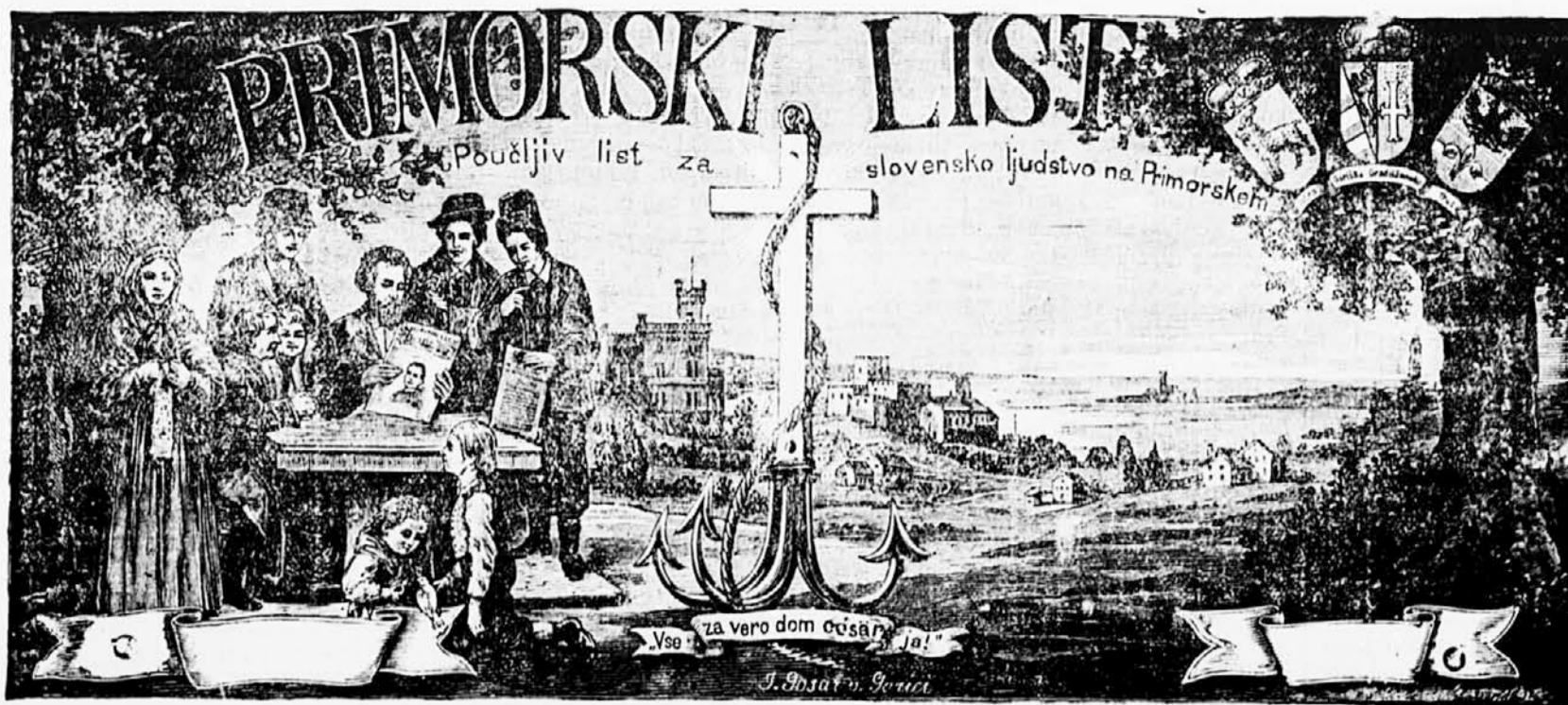

Izhaja vsaki četrtki ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 150.

Rokopise sprejema upravnštvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8—12 dopoldne v upravnštveni sobi.

Naročnino in naznana sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 9. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Naročnino in oglase je plačati v Gorici.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: **Ivan Bajt** v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Veselite se!

V vojski, katero vojuje slovensko katoliško ljudstvo z liberalci - brezverci, so ti kar zbesneli od jeze in sovraštva. In to svoje prav peklenško sovraštvo so obrnili v prvi vrsti proti slovenski duhovščini. Ni je več grde reči ali grde sramotivne besede, katere bi ne bili že izrekli duhovnikom, začeni od papeža do kaplana. „Soča“ jim je zrekla: „falotje“, „sleparji“, „pijanci“, „zapeljivci“, „zdražbarji“, „hudičevi zlobneži“, „izdajice, ki strežejo le svojemu trebuhu“, „ki imajo Boga in ljudij za norca“ itd. itd. „Slovenski Narod“ obklada duhovnike z enakimi naslovi in je nedavno smel zapisati — z dovoljenjem c. kr. oblasti — sledečo obtožbo: „Resnica, da so duhovniki ljudski sleparji in goljufi, mora prodreti na dan“.

Tako pobalinsko zasramovanje si pri drugih narodih, n. pr. pri Nemcih dovoljuje le besne strahčice radikalcev ali demokratov, ne pa druge liberalne stranke, ki zastopajo narod. Slovenci pa imamo stranko inteligence (gospode), ki tako piše. Slovenski liberalci so torej veliko zlobnejši in surovejši ko nemški in slovenska duhovščina je izpostavljena najhujšemu zasramovanju.

Saj so naše slovenske duhovnike napadali tudi nemški in italijanski liberalci, ko so slovensko ljudstvo dramili k narodni zavednosti od leta 1848 naprej, ali tako grdega in zlobnega zasramovanja ni bilo. Brat brata bije s kijem, narodni nasprotniki so bili rodoljubne duhovnike le s šibo.

A kar je najbolj bridko je to, da duhovnike ravno tisti najbolj preklinjajo, katere so duhovniki s svojim denarjem ali vsaj s svojo agitacijo oteli iz rok Italijanov in Nemcev: namreč inteligenca po trgih in mestih. Kdo ne vé, da je bila naša inteligenca še do

nedavno nemškutarska in italijanaška? A kdo jo je budil in največ poslovenil? Duhovniki, ki so si s tem nakopali prav mnogokrat huda očitanja vlade, Nemcev in Italijanov. Zdaj pa ta komaj poslovenjena inteligenca vrača duhovnikom modrase za ribe!

Krivi so tega deloma sami, ker so pri svojem rodoljubnem delugledali premalo na versko zavest. Nekateri so do zadnjega trdovratno trdili, da na Slovenskem ni liberalcev, da Slovenec je vže po svoji naravi (!) veren katoličan, da ves prepir je napravila vlada, da se gre za osebnosti. Zdaj delajo duhovniki pokoro za to svojo zmoto in Bog daj, da bi od zdaj delali za časno srečo naroda le tako, da bodo delali tudi za njega večno srečo! Skušnja je draga ali dobra učiteljica.

Kaj je torej duhovnikom storiti? **Zasramovanje prenašati**, ker nihče ne more braniti, da bi jih ne sramotili. Če bi škofje kaj mogli, bi bili gotovo vže kaj storili, saj „Soča“, „Narod“, „Edinost“, „Primorec“, „Rodoljub“, „Rdeči prapor“ ne napadajo le kaplana, ampak najbolj še kardinala in škofo, da, lahko rečemo, da se vsa jeza in sovraštvo slov. liberalcev obrača najbolj v dve osebi: kardinala in škofa ljubljanskega.

Varujejo naj se nekateri — bolj tihi — duhovniki krive misli, da preganjajo morda slovenski liberalci duhovnike zato, ker se v politiko vtikajo. Zakaj pa jih niso poprej? Ali ne sovražijo in zasramujejo tudi redovnike in redovnice, ki se v politiko ni od daleč ne vtikajo? Ko ne bo duhovnikov - politikov, bodo tudi redovniki kmalu na cesti. To si vsi dobro zapomnimo!

Sovraštvo proti duhovnikom, ako izvzamemo nekatera nespornostna, ki so lokalnega pomena,

dvema prijateljema na glavni trg, kjer ga obsuje tolpa orožnikov, ki ga ukleonejo, ter nemudoma odvedejo v pregnanstvo v Peru. Moreno pa kmalu ubeži ter pride naravnost v — Kito. Ker pa je videl, da se ne more na nikogar zanesiti, se je prostovoljno vrnil v pregnanstvo.

Med tem so bile volitve v državni zbor. Mesto Uajakil je izbralo pregnanega Morena za svojega poslanca. Urbina se je na vse kriplje prizadeval, da bi preprečil Morenovo izvolitev; pa ni slo. Ker je postava branila izvoljene poslance med zasedanjem zbornice pred vsakim nasilstvom, se je Moreno vrnil kot zmagovalček v domovino. Samosilniku Urbini pa ni bila nobena postava sveta. Kar v državni zbornici ukaže ljudskega zastopnika ukleniti in zopet odvesti v pregnanstvo. Tu je spisal Moreno knjižico „Resnica“, v kateri je razkril vse zvijače, izdajstvo, zatiranje in nepostavnosti Urbinove in njegovih drugov. Da tudi s svojimi močmi pripomore rešiti domovino, sklene svoje učenje nadaljevati v Parizu.

Spopolnoval se je v naravoslovju, posebno v kemiji. Učil se je po 16 ur na dan. Iz prevelike vneme za učenje, je začel nekoliko zanemarjati verska opravila. Ne da bi bila njegova živa vera kaj trpela, začel je bolj poredkoma prejemati sv. sakramente. S prijatelji se

1. je pravo sovraštvo proti celemu stanu duhovskemu, ne proti osebam.

2. je zasramovanje njih sv. poklica in opravila.

3. je sovraštvo proti cerkvi in veri.

4. je sovraštvo proti Jezusu Kristusu, kateremu so nadedi iste grde priimke ko njegovim duhovnikom.

5. je sovraštvo proti Bogu, katerega svet noče poznati.

Gorjé njim, ki to sovraštvo v deželi širijo, gorjé njim, ki to sovraštvo v deželi podpirajo, gorjé njim, ki na to sovraštvo molčijo! Prokletstvo božje jim ne izostane.

Duhovniki pa naj se zasramovanja ne strašijo, saj ne morejo biti več ko njih mojster Jezus Kristus, ki jim je rekel: „Blagor vam, ko vam bodo izrekli vsakovrstne grde priimke. Veselite se tedaj, ker vaše plačilo v nebesih bo veliko“.

Veselite se torej...!

Politični pregled.

Naš avstrijski državni zbor.

— Parlamentarni stroj je zopet začel gibati se. — Vlada se je nekoliko približala Čehom. Storila je to, ker je spoznala, da brez Čehov ni možno parlamentarno delovanje. Da niso Čehi brezpogojno odnehali od svoje dosedanje taktike, o tem so danes vsi jedini. V koliko je pa resnična trditev, da niso Čehi v narodnem oziru dosegli niti najmanje koncesije — pokaže bodočnost. Da so pa Čehi dosegli velikih materialnih koncesij, o tem ne dvomi nikdo.

Regulacija rek, naprava kanalov, državno posojilo več milijonov kron praškemu mestu — to so tudi koncesije, katerih pameten zastopnik ljudstva ne more in ne sme odkloniti kar tje v en

dan. Pa tudi vladna predloga glede po- višanja davščin na alkoholične pijače bo donasala, za Galicijo, češki deželi največ koristij. Z jedno besedo, Čehi dobro vedo zakaj so odnehali in nam nima biti prav nič žal, da je prišlo do tega — če ne družega, v dobimo tudi mi bohinsko železnico, ki bo za naše kraje velike koristi in sploh se čutimo tudi na drugem oziru vse bolj varne, ako funkcionira parlamentarni aparat, nego pa takrat ko vlada § 14. Naša delegacija v državnem zboru ne more sicer preobračati sveta, niti ga spraviti v drug tir — ali naši poslanci so vendarle več ali manj na potu nam sovražni birokraciji, ki mora imeti do nas vsaj nekoliko več ozira, nego ga ima takrat, ko se nahajajo poslanci doma in deluje mesto državnega zbora naši birokraciji toliko priljubljeni § 14.

Nekateri listi so poročali, da je bilo že vse pripravljeno za slučaj, da bi s sedajnim državnim zborom nikakor ne slo. Namesto sedanje ustave stopila bi druga. Na čelu državne uprave bi stal namreč državni svet, a državni zbor bi se skrčil na 200 članov. Ta državni zbor pa ne bi imel drugega posla nego predloge, katere bi mu stavil državni svet, ali vsprejeti ali pa odkloniti.

Koliko je na takih govoricah resnice, nam pač ni znano. Prvi dokaz, da so se stranke glede dnevnega reda državnega zbora v resnici sporazumele, nam je podala seja 5. t. m. Koj iz začelka je bila sicer celo preživahna, kar je najbolj občutil češki narodni socialist Fressl s tem, da je dobil od nemških radikalcev nekoliko zausnic za to, ker je iztrgal podpredsedniku Pradeju papir iz roke, na katerem so bili zapisani govorniki, ki so se oglasili k prvi točki dnevnega reda, namreč k zakonskemu načrtu glede kontingenta novincev. Ali konečni izid te seje je bil vendar ta, da

ki pa ni bil mnogo bolji. Novi predsednik je Urbino imenoval namestnikom v Uajakilu. Da se ljudstvu prikupi, pozove Morena v domovino. Komaj je Moreno doma, mu glavno mesto Kito poveri županstvo, ter ga izvoli v senat ali gosposko zbornico. Imenovan je bil profesorjem kemije na univerzi v Kito, od profesorjev izbran rektorjem.

Radi žaljivega Roblesovega postopanja je peruvanska vlada napovedala Ekvadorju vojsko. Robles in Urbino sta zdaj še bolj divjala proti nepriljubljenim, državljanom, kakor bi bila vojska proti domačim, ne proti Peruvancem. Zlorabiti sta hotela tudi oblast poverjeno v sili, da si sme vlada izposoditi 15. mil. frankov za vojno. Sklenila sta prodati kos dežele Združenim državam. Moreno se je v senatu ustavljal tej zlorabi. Slednjic se oblastni Robles oklicé diktatorja t. j. samovoljnega vladarja brez vsake odgovornosti ljudskim zastopnikom. To je bilo prijateljem reda in prave slobode že preveč. Odpovedali so Roblesovi vladi pokorščino, ter oklicali novo vlado, kateri je načeloval Moreno. V naglici je Moreno obožoval neznančno četo 800 mož, ter se predzrnil ustaviti se vladni vojni. Hrabra četa je bila poražena, Moreno je moral bežati. Ko je prišel k svojim, so mu ti-le izraževali sožalje, on pa jim

LISTEK.

Gabrijel Garcia Moreno.

(Životopis katoliškega politika.)

Visoko čislam učenjaka, ki nam preganja temo zmot, a bolj še cenim poštenjaka, ki vé in hodi pravo pot.

S. Gregorčič.

(Dalje.)

Kmalu je Urbina izpodrinil starega Noboa. S tovarišema Robles in Franko si je prizadeval izgnati jezuite. Moreno pa jih je branil z uma svitlim mečem, s časnikom „la Nacion“ t. j. „Narod“. Naševal je vsiljencu Urbinu njegove pregreške zoper kazenski zakonik; sklenil je z besedami: „Da ne boste, o general Urbina, krivo sumil, se vam imenujem, ter podpisem s svojo pestjo“. Urbina mu sporoči, da ga hoče, če izide še druga številka časnika, pregnati iz dežele ali pa ustreliti. „Povejte vašemu gospodarju“, reče Moreno odposlancem „da sem do zdaj imel več uzrokov nadaljevati pričeto delo, zdaj imam en uzrok več, namreč, da ne zavržem svoje časti s tem, da se zbojim njegovega žuganja“. V drugi številki, ker je vedel, da bo zadnja, je še odločneje naševal Urbinove grehe.

Da bi dal prezidentu priložnost očitno izvršiti žuganje, gr. Moreno z

Za kratek čas.

Naprednjak: No, očka, kam boste volil vi?

Kmetič: Jaz bom volil na katoliško stran, kakor smo se moške že pomenili.

Naprednjak: Pa ne veste, da vam lahko odpovemo posojilo? Ne bodite neumen! Kaj vam dajo farji?

Kmetič: Če je odpovejo, je odpovejo! Dobim že denar! In ko bi ga ne dobil, ali vidite tistega vola tam? Tega prodam in plačam, svoje vere, svoje vesti in svojega prepričanja pa ne prodam.

Naprednjak odhajaje: Prokleti farji! Da bi jih h.... vzeli!

Čebelno voščene sveče
pod garancijo 2000 kron

priporočam preč. duhovščini, cerkvenim oskrbnikom in slavnemu p. n. občinstvu.

Med garantiran čebelni pitanec najbolje vrste na drobno Kg. po K 1.20.

Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,
svečar,
ulica sv. Antona 7, Gorica.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjišice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

„Krojaška zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavozo v Gorici,

Gosposka ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izberbi, kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce. Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalci sam lahko določijo.

Izvrstna goriška vina

ima na prodaj

Kmetijska zadruga v St. Petru
(pri Gorici).

Priporoča ista tudi za maše č. gg. duhovnikom. Za pristnost se jamči.

Krojaški mojster

Franc Čufer

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji, izdeluje

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa š. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Anton Obidič,

čevljar

Semeniška ulica hiš. št. 4 Gorica,

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898.

In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlino izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubšeje.

Anton Kuštrin

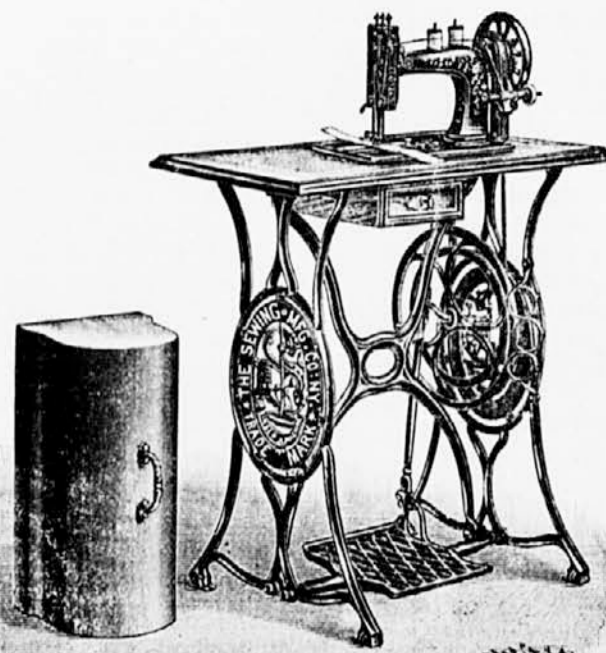
v Gosposki ulici h. št. 23,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mлина v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Saunig & Dekleva

v Gorici.

Prva slovenska zaloga vsakovrstnih šivalnih in vezejnih strojev (Stickeremaschinen), kakor tudi dvokoles ter samokresov v ulici Municipijo št. 1.

Lastna mehanična delavnica in popravljavnica šivalnih strojev, dvokoles v Nunski ulici hiš. št. 16.

Šivalne stroje se jamči za pet let.

Pred konkurencijo nič strahu!!!

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši v pritličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbam.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Izvrstne, priznane najboljše

Jeklene pluge, z 1, 2, 3 in 4 lemeži, **brana za njive in travnike**: členasta in dijagonalna

Droblilne in gladke jeklene-ploščaste poljske valje, — sejalne stroje „AGRICOLA“. **Stroje za košnjo** trave, detelje in žita. **Konjske grablje** in grablje za žito, stroje za obračanje sena. Patentirane stroje za sušenje sadja, zelenjadi itd.

Stiskalnice za vino in sadje, tudi za druge namene. — **Sadne in grozdne mline**. — **Stroje za robkanje grozdja**,

Samodelujoče patentirane škropilnice proti peronospori, grintovcu in krvavi uši „SYPHONIA“.

Premakljive štedilne peči s kotli, — stroje za parenje krme.

Mlatilne stroje s patentiranimi valjastimi podlagami za skleпно mazilo, ročne, na gepel in na paro,

Vsakovrstne gepelne stroje za vprego od 1 do 6 konj, Najnovejše čistilne mline za žito, trijerje,

stroje za mrvenje koruze, slamnoreznice, mline za drobljenje žita in stroje za rezanje korenjstva,

Ročne stiskalnice za seno in slamo, nepremakljive in prepeljive, sploh vse gospodarske stroje

proizvajata in prodajata pa najnovejši konstrukciji

PH. MAYFAHRT in drug,

c. in kr. edino priv. tvornice gospodarskih strojev, livarne in fužine na paro Ustan. 1872. **Dunaj (Wien) II, Taborstrasse 71.** 750 delavcev

odlikovane z nad 450 zlatimi, srebrnimi in medenimi kolajnami iz vseh večih razstav.

Obsežni katalogi in mnoge priznanice pošljajo se na zahtevo brezplačno. — Zastopniki in razprodajalci se iščejo.

